

Het Daghet in den Oosten...

Zaterdag, 20 januari, 2018

Uitgangspunten

“Wordt mijn navolgers, gelijk ook ik Christus navolg.

Ik prijs het in u, dat gij in alles aan mij gedachtig blijft en aan de overleveringen zó vasthoudt, als ik ze u overgegeven heb.

Ik wil echter, dat gij dit weet: het hoofd van iedere man is Christus, het hoofd der vrouw is de man, en het hoofd van Christus is God.” (1 Kor. 11: 1-3)

We weten dat het wanneer het Woord van God gehoord wordt in de (godloze) wereld, en zelfs vaak onder gelovigen, dit een confrontatie geeft. Er zal iets radicaal moeten veranderen: mensen (en uiteindelijk hun samenleving en cultuur) worden getransformeerd door het Woord en de Geest van God zodat Zijn Koninkrijk gestalte krijgt, ofwel de Bijbel moet ontkracht worden zodat het beter begrepen en gegrepen kan worden door de godloze cultuur en de mensen die daardoor gecharmeerd zijn.

Als iemand moeite heeft met Paulus zijn woorden in 1 Kor. 11: 1-3 dan geeft dit blijk van deze confrontatie. Als voor zo iemand het Evangelie nieuw is, dan moeten we geduld hebben en bidden dat de onderwerping aan God en aan Zijn Woord mag volgen. Als iemand beweert een Bijbelgetrouw Christen te zijn, maar toch dit woord niet kan accepteren, en daarom druk bezig gaat met het zoeken naar allerlei alternatieve interpretaties, dan moeten wij hier niet in meegaan of zo iemand als geestelijke leider aanvaardt. Zo iemand is niet volwassen in het Christelijk geloof en dreigt de kudde te verwarren en daarmee weg te leiden van de Goede Herder en Zijn Woord.

“Evenzo gij, vrouwen, weest uw mannen onderdanig, opdat, ook indien sommigen aan het woord niet gehoorzaam zijn, zij door de wandel hunner vrouwen zonder woorden gewonnen worden, doordat zij uw reine en godvrezende wandel opmerken. Uw sieraad zij niet uitwendig: het vlechten van haar, het omhangen van goud of het dragen van gewaden, maar de verborgen mens uws harten, met de onvergankelijke (tooi) van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is in het oog van God. Want aldus tooiden zich ook weleer de heilige vrouwen, die hoopten op God, onderdanig aan haar mannen, 6zoals Sara Abraham gehoorzaamde en hem heer noemde; en haar dochters zijt gij, als gij goed doet en u geen schrik laat aanjagen. (1 Petrus 3: 1-5)

Degene die het ‘schandalig’ vindt dat Petrus vrouwen aanprijst wanneer zij zich vrijwillig onderwerpen aan haar man ervaart de confrontatie tussen Gods denken en de godloze cultuur. Als iemand zich ergert aan het (door de Heilige Geest geïnspireerde) Woord, dan is deze persoon nog niet een echte volgeling en slaaf van Christus. Zo iemand zal óf groeien in zijn godskennis zodat hij/zij zich uiteindelijk toch wil onderwerpen aan Gods goede ontwerp, óf zo iemand is in het proces om God de rug toe te keren. Vaak zal hij/zij dit vooreerst ontkennen, en als de kerk daarin meegaat, dan zal dit de kerk zwak maken en – God verhoede het- uiteindelijk vernietigen.

Uitwerking

“...ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden. Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen” (1 Tim. 2:12b-14)

Voor zijn onderbouwing waarom vrouwen niet (met gezag) mogen spreken in de eredienst verwijst Paulus onder meer naar (1) de scheppingsvolgorde en (2) het feit dat de vrouw eerst verleid werd en in zonde viel. Paulus ziet hierin een door God ingestelde orde en ontwerp. Het doet er dan helemaal niet toe of...

- wij Paulus zijn gedachtegang kunnen begrijpen
- Paulus zijn onderbouwing nog wel acceptabel is in onze “verlichte” Westerse cultuur
- wij ons niet kunnen vinden in Paulus zijn redenering.

Als wij (nog steeds) vasthouden dat de Bijbel Gods boodschap is voor de kerk van alle tijden en plaatsen en het apostolische schrijven geïnspireerd is door de Heilige Geest dan kunnen en mogen wij niet met Paulus zijn overtuiging knoeien.

In de Gereformeerde kerken belijden wij dat de Bijbel inderdaad

- Gods Woord is
- onfeilbaar is (NGB)
- betrouwbaar is (Jezus zei steeds: “*gegraptai*: Er staat geschreven!”)
- gezaghebbend is voor de kerk van alle tijden en culturen.

In Johannes 14 zegt Jezus telkens weer: *Wanneer gij Mij liefhebt, zult gij mijn geboden bewaren. Deze “geboden van Jezus”* omvatten niet alleen de citaten van Jezus maar ook wat geschreven is door de door Hem aangestelde apostelen. Daarom mogen wij Paulus zijn woorden niet relativiseren of verdraaien in de overtuiging dat:

- ze gebaseerd zijn op opvattingen die gekleurd zijn door de godloze cultuur van zijn tijd
- het hier gaat om Paulus zijn privé opvattingen die voor ons niet gezaghebbend zijn
- Paulus problemen had met mannelijk chauvinisme

Petrus schrijft aangaande Paulus zijn schrijven:

“Daarin is een en ander moeilijk te verstaan, wat de onkundige en onstandvastige lieden tot hun eigen verderf verdraaien, evenals trouwens de overige schriften.” (1 Tim. 2:16b) Hier, en op andere plaatsen, wordt een vloek uitgesproken over mensen die Paulus willen corrigeren, bijvoorbeeld om zijn woorden meer acceptabel te maken voor de huidige cultuur.

Wij moeten weerstand bieden tegen elk voorstel dat “de huidige cultuur waarin wij leven” een verdere uitwerking vereist van de door Paulus gegeven regels, alsof...

- de feministische visie van gelijkheid beter en mooier zou zijn dan de door God aangeboden structuur
- wij het recht zouden hebben om “de uiteindelijke bedoeling” van het Nieuwe Testament te bepalen, waarbij
- wij moeten evalueren in hoeverre Paulus zijn woorden gezaghebbend zijn voor nu of slechts een richtlijn bieden en een stap zijn in de richting van het “werkelijke ideaal”, zoals gelijke rollen voor man en vrouw in kerk en Christelijk gezin.

Relevante Citaten

D.A.Carson “Silent in the Churches”

http://depoarte.org/?page_id=976

Nog een groep interpretaties redeneert dat Paulus' eis voor stilte slechts plaatselijk van toepassing zijn, om dogmatische of culturele redenen.

- ▶ We kunnen het argument dat sommige vrouwen te luidruchtig waren niet serieus nemen, want waarom zou Paulus dan alle vrouwen het zwijgen opleggen. En waren er dan geen luidruchtige mannen?
- ▶ Het is ook niet aannemelijk dat de vrouwen het zwijgen werden opgelegd omdat ze ongeschoold waren; we moeten ons afvragen waarom Paulus dan niet ongeschoolde mensen het zwijgen oplegt, in plaats van de vrouwen. En omdat Paulus' regel werkt in alle kerken (v. 33b-34), dan moet het zo zijn dat alle Christelijke vrouwen in die tijd ongeschoold waren, en dat is klinkklare onzin.

Een beter doordachte variatie op deze benadering redeneert dat Paulus specifiek ingaat tegen vrouwen die zich niet aan de regel van vers 29 wilden houden en in allerlei dwalingen vervielen.

- ▶ Nee, de waarheid is dat de tekst geen vragen oproept over dwalingen, want als dat wel het geval was zou er een goede verklaring moeten zijn waarom Paulus vrouwen het zwijgen oplegt in plaats van dwaalleraars.

Alko Driest, in reactie op ds. Kees Smit te Dokkum

(Gereformeerde Kerkbode: Nr.25, 23 Dec. 2017)

Pieter Boonstra (Nader Bekeken, November 2017)

<http://www.woordenwereld.nl/artikelen-m-v.html>

De zwijgteksten hebben enkel betrekking op de situatie van man en vrouw in het huwelijk. Het onderwerp is hier “huwelijksproblemen in de kerk.”

- ▶ Paulus geeft voorschriften over het kerkelijk samenleven en stapt niet ineens over op richtlijnen voor het huwelijk. Je moet het geheel lezen van wat Paulus schrijft, waarbinnen de zwijgtekst zijn plaats heeft. De apostel instrueer zijn vriend en medewerker Timotheüs over het gemeente-zijn. Het begint bij 1Tim. 2:1. De aanwijzingen worden afgesloten bij 1 Tim. 3:15. De apostel laat dan weten dat hij spoedig in de gelegenheid zal zijn om Timotheüs persoonlijk te ontmoeten. Dan kunnen ze erover doorpraten. Maar voor nu zegt hij; “Ik schrijf je dit alles voor het geval ik mocht worden opgehouden. Dan weet je hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat wil zeggen de kerk van de levende God, fundament en pijler van de waarheid.” Wie het brede verband van gemeente-zijn uiteen haalt, slaat al gauw de plank mis.

Kathy Keller, in “Jesus, Justice, and Gender Roles”

http://depoarte.org/?page_id=1045

De eerste brief aan Timotheüs is alleen geschreven aan de kerk in Efeze, waar de Dianacultus voor lange tijd bestond. Vrouwen, die gewend waren aan godinnen en priesteressen kwamen in de kerk met een opgeblazen visie van hun status, en daardoor veroorzaakten ze problemen binnen de gemeente. Paulus schreef zijn woorden (in de eerste brief aan Timotheüs) slechts voor die bepaalde situatie en daarom zijn ze niet van toepassing op de kerk vandaag.

► Er zijn twee onoverkomelijke bezwaren voor deze visie.

1) Alles wat Paulus (of elke andere Bijbelschrijver) schreef was gericht aan een specifieke groep mensen met een specifieke situatie. Er staat inderdaad niets in de Bijbel dat uitdrukkelijk geadresseerd is aan ‘de kerk van alle tijden, plaatsen, en culturen.’ Toch werd er bij het samenstellen van de canon aangenomen dat Gods geopenbaarde waarheid toepasbaar is voor de kerk van alle tijden, omdat God zelf onveranderlijk, alwetend, en almachtig is. Daarom is Hij ook in staat om zichzelf en zijn wil bekend te maken –op zijn tijd en door de mensen die hij had voorbereid om zijn woorden over te brengen.

2) De tweede moeite wordt duidelijk wanneer je aandachtig de eerste brief aan Timotheüs leest. Als er ooit een brief van Paulus is geweest waarvan gezegd zou kunnen worden dat hij geadresseerd was aan ‘de kerk in het algemeen; waar en wanneer dan ook’, dan zou het deze brief zijn. In 1 Tim.3:14-15 schrijft Paulus: “Hoewel ik binnenkort bij jullie hoop te komen, schrijf ik jullie deze instructies nu, zodat in het geval dat ik verhinderd ben, je zult weten hoe mensen zich behoren te gedragen in de familie van God; de kerk van de levende God, de pilaar en het fundament van de waarheid”. Deze stelling volgt direct op Paulus’ uiteenzetting van de criteria voor de verkiezing en benoeming van de ambtsdragers. Behalve een paar persoonlijke instructies voor Timotheüs over zijn gezondheid en dienst, kan de hele brief beschouwd worden als een handleiding voor het planten van kerken: Hoe zet je een kerk op als een degelijke organisatie, ingericht volgens de principes van Gods geloofs familie. Voorheen waren er duidelijke verschillen tussen huiskerken in verschillende streken en plaatsen. Paulus legt uit aan Timotheüs wat “hij beschouwde als normatief buiten de directe situatie.”

Deze brief werd geschreven voor een specifieke situatie en is alleen daar toepasbaar. ► Integendeel, we moeten deze brief zien als een model voor alle kerken van alle tijden en plaatsen.

Het is interessant te zien dat 1 Kor.14 een eigen “ingebouwde generaliteitsclausule” heeft. In 14:33b begint Paulus met de opmerking dat de volgende instructies opgevolgd moeten worden “in alle gemeenten der heiligen”. Na deze instructies die –zoals aangetoond- betrekking hadden op het veiligstellen van de ware leer door de ouderlingen, schrijft hij: “Kwam Gods Woord oorspronkelijk van u? Of, bent u de enigen die het bereikt heeft? Als er iemand is die denkt dat hij een profeet is of geestelijke gaven bezit, laat hem dan erkennen dat wat ik schrijf Gods opdracht is.” (14:36-37) Het is duidelijk dat Paulus eerder al weerstand had ervaren tegen deze verordening, en hij maakt het duidelijk dat deze niet openstaat voor een andere interpretatie. Hij wijst erop dat het ook niet zijn eigen interpretatie is, maar ‘het bevel van de Heer’. Het ligt hier dus anders dan bij sommige plaatsen in 1 Korinte waar hij persoonlijke opdrachten geeft, als apostel, zoals in 1 Kor.11:1,16. Het is ook anders dan plaatsen waar hij onderscheid maakt tussen een voorschrift van de Heer (7:10) enerzijds en een van zijn eigen voorschriften (7:12) anderzijds. Als we accepteren dat de hele Schrift geïnspireerd is door God (1 Tim.3:16), dan zullen we niet de fout maken van een rode-letter-Bijbel, waar de suggestie gemaakt wordt dat de woorden van Jezus’ mond meer gezag hebben dan de woorden die de Heilige Geest aan de apostelen gaf.

De meest recente poging om deze teksten te omzeilen leert dat het door de culturele verschuivingen van de laatste twee honderd jaar het nu onmogelijk is om de dingen te doen op de manier dat ze in het

(verre) verleden werden gedaan. Het zou in feite verkeerd zijn in het kader van het zendingsbevel om vast te blijven houden aan sommige ouderwetse geboden en richtlijnen (ook) in het NT. Kort samengevat; dit is het “Dat was toen; dit is nu” argument.

Een goed voorbeeld van deze gedachtegang vinden we in William Webb zijn boek “Slaves, women, and homosexuals”. Ik zal proberen het hier samen te vatten.

We dachten altijd dat de Bijbel slavernij goedkeurde, en dat was ook zo. Maar God heeft ons meer licht gegeven, en daardoor beseften we dat onder deze goedkeuring van de slavernij een groter en mooier plan lag. Daarom geloven we dat ook niet meer.

Op dezelfde manier dachten we dat de Bijbel een patriarchale, seksistische opvatting had over man en vrouw en hun rol in huis, kerk, en samenleving, en zo was het ook. Maar God heeft ons meer licht gegeven, en nu kunnen we opmerken dat de huidige culturele factoren aangesproken moeten worden met meer fundamentele beginselen van de Schrift.

Zodoende kunnen we de geboden die cultureel onbehoorlijk of aanstootgevend zijn verwerpen om juist de meer fundamentele geboden te gehoorzamen die door de hele tekst begraven liggen.

► Webb heeft een gecompliceerd stelsel ontworpen waarbij ze steeds onderscheid moeten maken tussen geboden die we kunnen verwerpen en anderen die we moeten onderhouden. Dit systeem is te complex om dat uit te leggen hier. Ook is het in het kader van dit boek niet zinvol om hier een uitgebreide en systematische boekbespreking te geven. Ik wil alleen maar aangeven dat hier, alsook in andere publicaties een “Dat was toen; dit is nu” standpunt wordt ingenomen, waarbij twee fundamentele hermeneutische fouten gemaakt worden.

1) De eerste is een ernstige fout waarbij OT teksten en verhalen beschouwd worden als didactisch (lerend), terwijl ze slechts beschrijvend zijn. Seksistisch en onderdrukkend gedrag van mannen en culturen worden weliswaar beschreven in het OT, maar die worden niet vermeld als voorschriften. Als we lezen dat Abraham, Jacob, of David meerdere vrouwen hadden, dan wil dat niet zeggen dat dit Gods bedoeling was net zomin als wanneer het dagblad Trouw een moord beschrijft dit zou betekenen dat de redactie van het blad dit goedkeurt. Door de hele verbondsgeschiedenis is het Gods bedoeling om zijn schepping te herstellen als zijn Koninkrijk. Het verslag van dit verlossend werk omvat ook levendige beschrijvingen die tonen waarom en hoe we Gods herstel nodig hebben. (Is er bijvoorbeeld maar één voorbeeld van polygamie in de Bijbel zonder slechte vruchten? Denk aan Sara en Hager, Rachel en Lea, Elkana, David, of de vrouwen van Salomo!). Zo is het ook met de slavernij. Het OT gaf regels voor de slavernij om het meer menselijk en menslievend te maken.

In die tijd was slavernij vaak een vorm van –vaak vrijwillige- dienstbaarheid, waarbij berooiden een kans kregen op een nieuw leven en niet een racistische diefstal van mensen voor eigen verrijking zoals de handel in Afrikanen in de zuidelijke VS. 26

Uiteraard is slavernij zelden ideaal en ik hoor dus ook regelmatig het verwijt “Waarom maakte God niet gewoon een eind aan polygamie en slavernij als die zo slecht waren?” Maar, weeg je dan je dan wel Gods prioriteiten af tegenover je eigen prioriteiten? De misbruiken werden, op Gods tijd, verworpen door het doorgaande werk van God (zoals we zien in het NT) in de corrupte wereld, maar eerst moest God een aantal dingen vastleggen die meer fundamenteel waren:

Ik ben een heilige God; naast mij bestaan geen andere goden.

Het is jullie niet gelukt te zijn waartoe ik je gemaakt heb. De wereld heeft herstel nodig.

Enzovoorts...

2) De tweede hermeneutische fout kunnen we zien als “de fout van logica”. Denk eens aan al de drukte waarbij we onze cultuur op dit moment van de geschiedenis gebruiken als toetssteen voor de beoordeling van Gods openbaring. Christenen in niet-westerse samenlevingen hebben geen probleem met de zgn. “terreurtteksten” (zwijgtteksten, dus). Zij hebben wellicht moeite met de instructie van “de andere wang toekeren” of “Heb lief wie jullie haten”; die instructies lijken niet toepasbaar te zijn in regio's waar verschrikkelijk geweld een dagelijkse realiteit is.

Er zijn experts aan beide zijden van deze kwestie. Als die het al niet eens kunnen worden, wie zijn wij dan om hier een oordeel over te geven? Omdat deze kwestie zo ingewikkeld en verwarrend is moeten we toch in liefde en gerechtigheid het juiste doen en begaafde vrouwen (die zich daartoe geroepen voelen) toch maar accepteren en bevestigen als lerende of regerende ouderlingen?

► Wie kan er nu toch tegen zo'n liefdadige houding zijn? Toch loeren ook achter deze gevoelens twee verkeerde veronderstellingen.

1) Ten eerste ligt hier de populaire postmoderne overtuiging dat er niet zoiets bestaat als 'waarheid'. Maar, redeneringen en argumenten zijn altijd de kern geweest in filosofisch onderzoek en ook in theologische zaken. De grote concilies en synodes die de Bijbelse canon en belijdenisgeschriften opstelden stonden altijd bekend om hun levendig debat. (Het ging daarbij niet om 'gelijk te krijgen', maar om samen te worstelen met het Woord van God om zo tot een beter begrip te komen dat recht zou doen aan alle relevante teksten.) Als je openstaat voor andere gezichtspunten wil dat toch niet zeggen dat je open moet blijven staan voor allerlei 'wind van leer'? Als na degelijke Bijbelstudie de beste keus gemaakt is, dan wordt die erkend aangenomen in een houding van nederigheid en de bereidheid om de zaak opnieuw te bekijken als zich nieuwe en betere inzichten voordoen.

Maar, totdat zoiets het geval is en een eerdere beslissing bewezen wordt verkeerd te zijn of verkeerd begrepen te zijn, hebben we rationele geesten nodig om tot een conclusie te komen om vervolgens daar dan uit te leven.

2) De tweede veronderstelling is dat de Bijbel een onduidelijke en verwarrende boodschap aandraagt over het onderwerp van goddelijk beschikte M/V rollen in de kerk. Volgens mij, en zoals ik dat heb aangetoond, is dat niet terecht. Ik hoop vervolgens ook aan te tonen dat deze rollen –net als alle andere gaven van God- in dank en vreugde aangenomen moeten worden, en niet met tegenzin of omdat dat nu eenmaal zo moet.

D.A. Carson “Hoe wij op subtiele wijzen het Schriftgezag ontkennen”

http://depoarte.org/?page_id=1138 volg download link

4 De kunst van de opgelegde onwetendheid

Ik leen deze titel van Mike Ovey naar een artikel van hem¹ dat gratis gedownload kan worden via de website van The Gospel Coalition.

Dit is in het kort zijn betoog: Een groep mensen houdt een debat. Ze luisteren naar de verschillende zijden en hun argumenten totdat een helder figuur concludeert dat de kwestie klaarblijkelijk onduidelijk is. De discussie en onenigheid bewijst dan, volgens de spreker, dat er geen duidelijk bewijs is voor in deze zaak, dat Gods wil “dus” niet kunnen kennen.

In sommige gevallen is dit wellicht de beste oplossing. Wat betekent het, bijvoorbeeld, om gedoopt te zijn voor de doden?

Wat denken zij die zich voor de doden laten dopen te bereiken? (1 Kor. 15: 29)

Wel, ik herinner me dat ik jaren geleden een serie van drie artikelen las waarin men voor deze tekst 42 verschillende verklaringen in de loop van de kerkgeschiedenis gegeven, gevonden had. Na die tijd heb ik nog een stuk of zes anderen gelezen of gehoord. Als je erop staat kan ik ze allemaal waarschijnlijk reduceren tot de drie meest waarschijnlijke verklaringen, maar uiteindelijk weet ik het ook niet zeker. Ik wil niet domineren in een discussie hierover, want uiteindelijk kan ik het niet zeker weten.

Maar dat is niet hetzelfde voor de zaken waar ik het hier over heb, want deze bepaalde uitdrukking vinden we maar één keer in de Heilige Schrift. Daarom hebben de meest wijze kerkleiders hier ook geen officiële leerstelling over geschreven waar elk kerklid het dan mee eens moet zijn. Ook als zaken maar een of twee keer voorkomen zijn ze nog belang. Ze worden niet pas belangrijk als God ze vaak herhaalt, maar wij zijn vaak dom en traag van begrip en daarom is herhaling vaak nodig voor ons. Als een zaak of een oordeel dus regelmatig herhaald wordt is het zeker nuttig om ons af te vragen wat hier aan de hand is.

Er zijn zaken waarover Christenen het uiteindelijk oneens kunnen zijn, terwijl de Bijbel ons voor andere zaken juist een duidelijk patroon geeft. Zo is er bijvoorbeeld geen enkele (niet één) Bijbeltekst waarin een homohuwelijk wordt goedgekeurd. Maar als iemand ons oplegt dat we het kunnen weten, dan gaan mensen zoeken naar alle mogelijke interpretaties, zoals “De echte zonde in Sodom was een tekort aan gastvrijheid.” Als de onwetendheid aan de groep wordt opgelegd, dan mag niemand meer beweren dat hij wel weet wat de Bijbel hierover leert.

Mike Ovey verwijst naar een interessant historische parallel van een dergelijke situatie. Tijdens het Concilie van Sirmium in het jaar 357 werd besloten dat de kerk niet meer moest spreken over de geaardheid van Christus als “homo-ousios” (van dezelfde substantie als de Vader) of van “homi-ousios” (van soortgelijke substantie als de Vader), omdat wij deze dingen niet zeker kunnen weten. Deze ‘onwetendheid’ werd dus opgelegd aan de vergadering waar verder in heel geestelijke taal gesproken werd. Een aantal aanwezigen, waaronder Athanasius van Alexandrië, echter beschouwden het genomen besluit als godslasterlijk; een tamelijk zwaar oordeel. Er werd niet gezegd: “Wij weten het (nog) niet”, maar in feite: “Niemand kan dit weten”. Hiermee werd het onmogelijk gemaakt voor de Kerk om te bevestigen dat de Zoon in eeuwigheid bestaan heeft.

---

¹ <http://themelios.thegospelcoalition.org/article/the-art-of-imperious-ignorance>

Een opgelegde onwetendheid biedt de gelegenheid om allerlei standpunten naar voren te brengen. Men vraagt dan niet meer “Wat zegt de Bijbel eigenlijk?” en men stelt niet meer voor om een degelijke Bijbelstudie en exegese toe te passen, want er is besloten dat niemand met zekerheid een antwoord kan vinden of geven; het is gewoon te vaag, te zeer betwist.

Dat klinkt dan vaak heel bescheiden en wijs maar gedurende de hele geschiedenis van de Kerk heeft deze houding de deur wijd opengezet voor allerhande dwalingen. Je hebt niet veel fantasie nodig om te zien hoe dit in de huidige debatten hier ook van toepassing zou kunnen zijn.

John Piper en Wayne Grudem “Fifty Crucial Questions”

<https://document.desiringgod.org/50-crucial-questions-about-manhood-and-womanhood-en.pdf?ts=1471551126>

49 Als het zo is dat veel leidinggevende evangelischen geleerden het oneens zijn over vragen m.b.t. M/V kwesties, hoe kan een gewone leek hier dan ooit duidelijkheid over krijgen?

Twwe van de zorgen die ons ertoe bracht de “Raad van Bijbelse M/V identiteit” op te richten waren (1) “de groeiende voorkeur voor en aanvaarding van hermeneutische kunstigheden die ontworpen worden om schijnbaar duidelijke betekenissen van Bijbelteksten op een nieuwe manier te interpreteren” en (2) “de daaruit voortvloeiende bedreiging van het bijbelse gezag omdat de duidelijk van de Schrift wordt aangevochten en de betekenis voor gewone mensen getrokken wordt binnen de kaders van technische vindingrijkheid.”

Serieuze Bijbelstudenten moeten twee gevaren vermijden. Aan de ene kant is er een simplistische uitleg die historische en grammatische studie ontkent. Aan de andere kant ligt er de verleiding om boven de leken te gaan staan door ontoegankelijke gegevens en gecompliceerde contextuele problemen te benadrukken zodat leken wanhopig en denken dat zij nooit tot een betrouwbare uitleg kunnen komen. We realiseren ons dat er (in Paulus zijn brieven) *een en ander staat dat moeilijk te begrijpen is en dat door onwetende en onstandvastige mensen, tot hun eigen ondergang, wordt verdraaid; dat doen ze trouwens ook met de overige geschriften.* (2 Pet. 3:16) Deze herkenning zal ons behoeden voor oversimplificatie.

Toch geloven we dat de nadruk moet liggen op het nut van de gehele Bijbel.

“Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugdzaam leven, zodat een dienaar van God voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust.” (2 Tim. 3: 16,17) We willen geen enkele leek ontmoedigen met de gedachte dat de nuttigheid van de Schrift voor hem/haar buiten bereik ligt. We willen ook benadrukken dat –onder goddelijke inspiratie– de apostel Paulus vastberaden was om onomwonden en duidelijk te schrijven: *“we hebben ons afgekeerd van heimelijke lafheid: we gaan niet sluw te werk, vervalsen het woord van God niet, maar maken de waarheid openlijk bekend. Zo bevelen we ons ten overstaan van God aan bij ieders geweten.”* (2 Kor. 4:2)

We willen leken ook bemoedigen om meningsverschillen over belangrijke zaken niet alleen te zien als bewijs van onze zondigheid en onwetendheid, maar ook als bewijs dat de waarheid “ertoe doet”, dat het is de moeite waard om ernaar te streven en dat dwalingen niet onbetwist geaccepteerd worden. Paulus zei tegen de kerk in Korinte: *“ik hoor dat u bij uw samenkomsten in de gemeente partijen vormt. Tot op zekere hoogte geloof ik dat ook. Het is onvermijdelijk dat er partijvorming onder u is, zodat duidelijk wordt wie van u betrouwbaar is.”* (1 Kor. 11: 18, 19) We twijfelen er niet aan dat evangelische feministen ook echte Christenen (kunnen) zijn. Het gaat hierom dat onenigheid noodzakelijk is waar de waarheid belangrijk is en ernstige dwalingen verspreid worden. Leken moeten daarom bemoedigd worden dat de strijd voor de waarheid gestreden wordt. Ze moeten zich realiseren dat veel zaken die we vandaag als vanzelfsprekend beschouwen in het geloof eens heftig bediscussieerd werden en daardoor voor hen bewaard gebleven zijn.

Betreffende de M/V kwestie moedigen we leken aan om de beschikbare argumenten te overwegen, voor zichzelf te denken, zich te vullen met de Schrift, en serieus te bidden voor wat Paulus beloofde in Fil. 3:15: *“Mocht u er op enig punt anders over denken, dan zal God het u wel duidelijk maken.”*

Vraag 50 Als een groep teksten hevig betwist wordt, zou het dan geen goed principe voor interpretatie zijn om dan niet toe te staan dat ze echt bijdragen aan ons gezichtspunt aangaande de M/V kwestie? Op dezelfde voet, omdat er wezenlijke meningsverschillen bestaan in de kerk over de zaak van M/V rollen, zouden we dit dan niet moeten zien als een zaak van weinig belang in het vaststellen van onze kerkelijke belijdenissen en gedragsregels?

Betreffende de betwiste teksten zou dit een slecht interpretatieprincipe zijn. Ten eerste is bijna elke tekst over kostbare en belangrijke zaken op een of andere manier door sommige Christenen betwist. In de hele kerkgeschiedenis is er nog nooit zoveel pluralisme geweest onder het Bijbels vaandel als vandaag de dag. Ten tweede, stel je voor wat het zou betekenen als we geen standpunt wilden innemen over zaken omdat deze betwist werden. Het zou Satans bedoeling om ons te misleiden veel gemakkelijker maken. Hij hoeft dan niet meer de waarheid van Bijbelteksten te verwerpen; hij hoeft dan slechts genoeg verwarring te scheppen dat we de belangrijke teksten wegschuiven. Ten derde, om Satan er even buiten te houden, we zijn zelf allen bevooroordeeld en zouden dit principe waarschijnlijk gaan gebruiken om onszelf te rechtvaardigen als we die teksten die niet bij ons vooroordeel passen verwerpen, terwijl we erop staan dat de teksten die daar wel bij kristalhelder zijn.

Dit is, denken wij, de Achilleshiel van de hermeneutische benadering van Gretchen G. Hull in haar boek “*Equal to Serve*”. Ze beschouwt een stel teksten als duidelijk en onbetwist, en daarna een ander stel als onduidelijk en betwist. Daarop concludeert ze dat we de onduidelijke teksten niet zozeer moeten meetellen in het vormen van ons begrip over de zaak. Zo neemt ze Genesis 1-2, de voorbeelden van vrouwelijke leiders, Jezus zijn dienst aan vrouwen, en NT voorbeelden van dienende vrouwen en teksten over de gelijkheid van vrouwen in de verlossing (zoals 2 Kor. 5: 14-21) en daarvan leidt ze dan af dat het mannelijk hoofd-zijn, in elke duidelijke vorm verkeerd is. Ondertussen verklaart ze alle NT teksten die lijken te zeggen dat er nog steeds onderscheid is tussen M/V rollen als onduidelijk, en daarom kunnen die niet toegepast worden in het vormen van onze M/V visie.

...
Zo legt ze heel belangrijke teksten het zwijgen op door haar overheersende egalitaire vooroordeel, die trouwens ook rust op betwiste teksten. Dit biedt een voorbeeld van het gevaar van het principe dat betwiste teksten maar niet gebruikt moeten worden. Onze procedure moet echter zo zijn dat we de Schriften nadrukkelijk en met gebed blijven bestuderen, waarbij we een houding zoeken die geen teksten verwerpt maar recht doet aan alle Schriftgegevens. En daar moeten we ons dan aan onderwerpen.

Welnu, betreffende de zaak van de “significante onenigheid binnen de kerken over M/V rollen” moeten we ons eerst realiseren dat “significante onenigheid” niet betekent dat de betreffende zaken onbelangrijk zijn. De geschiedenis van leergeschiedenissen toont ons dat (ook) heel belangrijke zaken onderwerp geweest zijn van serieuze onenigheid. In feite, de lengte en felheid van zulke onenigheid zouden erop kunnen wijzen dat de zaak juist belangrijk (en dus niet onbelangrijk) is.

Als we de geloofsbelijdenissen van kerken onderzoeken, dan ontdekken we dat sommige (wellicht de meeste) artikelen erin staan omdat er onenigheid was over het betreffende punt, zodat een standpunt ingenomen moest worden voor het welzijn van de kerk en het koninkrijk van God. Dat betekent ook dat veel kostbare waarheden wellicht niet vermeld staan in deze geschriften omdat ze altijd als vanzelfsprekend beschouwd waren omdat er geen onenigheid over bestond. Tot voor kort hadden kerkelijke geschriften bijvoorbeeld geen uitdrukkelijke stellingen over homoseksuele activiteit of drugsmisbruik.

De meeste Christelijke kerken hebben het altijd vanzelfsprekend gevonden dat de man de eerste verantwoordelijkheid om zijn gezin te leiden en voor godvrezende mannen om de kerk te leiden. Daarom hebben deze Bijbelse waarheden ook niet geleid tot expliciete stellingen in de kerkelijke geschriften. Hun afwezigheid is *niet* een teken van hun betrekkelijke onbelangrijkheid maar (vrijwel het tegengestelde) van hun diepe, doordringende, en langdurige waarde in de Christelijke gemeenschap. En

dus hebben we vandaag de dag een heel afwijkende situatie dat kerkelijke geschriften sommige dingen stellen die van veel minder belang zijn dan wat er met deze zaak op het spel staat. Zo zijn zaken als de kinderdoop, de tijd van het ‘duizendjarig rijk’ en kerkpolitieke opties (Gereformeerd vs. Presbyteriaans) minder bedreigend voor de geestelijke gezondheid en opdracht van de kerk dan de zaak van M/V rollen. Bovendien is het zo dat als we geen standpunt willen innemen in deze kwestie betekent dat we een duidelijke keuze maken vanwege de onophoudelijke druk die door feministen wordt uitgeoefend. Veel Christelijke leiders geven er de voorkeur aan de harde kritiek te vermijden die gepaard gaat met het handhaven van de Bijbelse leer. We worden dus gedwongen keuzes te maken. Ons advies is niet een strategie om mensen over te halen op (ons/het) complementaire standpunt, maar om het belang van deze zaak te onderkennen en de wijsheid van boven te zoeken over de juiste handelwijze voor het welzijn der kerk en de eer van God.

Vraag 31 Ben je niet schuldig aan selectieve interpretatie als je stelt dat sommige geboden eeuwig geldig zijn terwijl anderen als ‘gevlochten haar’ en ‘het dragen van een hoofdbedekking’ cultureel bepaald zijn?

Het hele leven is cultureel bepaald. Met alle uitleggers van de Schrift delen we de uitdaging om te onderscheiden hoe het Bijbels onderwijs vandaag toegepast moet worden in een heel verschillende cultuur. Als we de permanente geldigheid van een gebod willen aantonen, dan zouden we van het verband moeten aantonen dat het geworteld is in Gods natuur, het Evangelie of de schepping zoals God die heeft ingericht. We zouden deze dingen dan bestuderen zoals ze uitgedrukt worden door de hele Schrift.

In tegenstelling, als we willen aantonen dat de specifieke vormen van sommige geboden beperkt zijn tot een speciale situatie of cultuur, dan moeten we

- 1) zoeken voor hints in het verband dat dit het geval is,
- 2) andere teksten over hetzelfde onderwerp vergelijken om te zien of we te maken hebben met een beperkte toepassing of met een blijvende vereiste, en
- 3) proberen aan te tonen de culturele beperktheid van het gebod niet geworteld is in Gods natuur, het evangelie of de scheppingsstructuur. In het verband met het onderwijs van Petrus en Paus over de M/V verhoudingen in het huisgezin en in de kerk vinden we instructies niet alleen over onderwerping en leiderschap, maar ook over vormen van vrouwelijke versiering. Hier zijn de relevante verzen in onze letterlijke vertaling:

“Evenzo wil ik dat de vrouwen zich tooien met eerbare kleding, ingetogen en bezonnen, niet met het vlechten van het haar of met goud of parels of kostbare kleren, maar met goede werken, wat bij vrouwen past die belijden godvrezend te zijn.” (1 Tim. 2: 9-10)

“Uw sieraad moet niet bestaan in iets uiterlijks: het vlechten van het haar, het dragen van gouden sieraden of het aantrekken van mooie kleren; maar uw sieraad moet zijnde verborgen mens van het hart, met het onvergankelijke sieraad van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God.” (1 Pet. 3: 3-5)

It zou verkeerd zijn om te zeggen dat deze geboden vandaag de dag irrelevant zijn. Een duidelijke, blijvende lering erin is dat de focus van de poging tot versiering moet liggen op “goede werken” en op “de verborgen mens” in plaats van op de uiterlijkheden van kleding, haarstijl, of juwelen. Ook is hier geen enkele reden om de algemene opdracht om ingetogen en praktisch te zijn of de waarschuwing tegen praalzucht. De enige vraag is of het dragen van vlechten, goud en parels op zichzelf zondig was of is.

Er is een duidelijke aanwijzing in de tekst dat dit niet het geval is. Petrus zegt, “*Uw sieraad moet niet bestaan in iets uiterlijks ... het aantrekken van (mooie) kleren.*” In het Grieks staat er niet “mooie kleren” maar alleen het dragen van je kleren. Petrus veroordeelt dus niet het dragen van kleren maar hij veroordeelt het *misbruik* van kleren. Dit suggereert dan dat we hetzelfde kunnen zeggen van goud en vlechten. Het gaat niet om een waarschuwing tegen iets dat op zichzelf slecht is maar een waarschuwing tegen het misbruik als een uitdrukking van zelfverheffing of wereldgelijkvormigheid. Daar komt nog bij dat de geboden over hoofd-zijn en onderwerping (wel) geworteld zijn in de scheppingsstructuur (in 1 Tim. 2: 13-14), terwijl dat niet geldt voor de specifieke vormen van ingetogenheid. Daarom pleiten we voor onschuld tegenover de aanklacht dat we selectieve interpretatie toepassen.

Vraag 32   Maar verwijst Paulus niet naar de scheppingsstructuur wanneer hij zegt dat vrouwen hun hoofd moeten bedekken in 1 Kor. 11:13-15? Waarom is het bedekken van het hoofd dan niet bindend voor vandaag maar de instructies over onderwerping en hoofd-zijn wel?

De kernvraag is hier of Paulus zegt dat de scheppingsstructuur een hoofdbedekking voorschrijft of dat het gaat om het benadrukken van mannelijkheid en vrouwelijkheid zoals die in de specifieke wijze tot uitdrukking komt, hetwelk in Paulus zijn tijd dus door hoofdbedekking was. De kernteksten zijn: “*Oordeelt u daarom zelf. Is het gepast dat een vrouw met onbedekt hoofd tot God bidt? Leert de natuur zelf u niet dat lang haar een man te schande maakt, terwijl het een vrouw tot eer strekt?*” (1 Kor. 11:13-15)

Hoe leerde de natuur dat lang haar ontrend is voor de man, maar erend voor de vrouw? De natuur geeft vrouwen niet meer haar dan mannen. Het is, feitelijk andersom omdat het mannelijk gezicht van nature meer behaard is/ wordt dan dat van de vrouw. Er moet dus een andere verklaring zijn. We geloven dat gewoonte en natuur hier samenwerken. Aan de ene kant schrijft de traditie voor welke haardracht in het algemeen mannelijk of vrouwelijk zijn. Bij ‘leer van de natuur’ gaat het om de natuurlijke geneigdheid van mannen en vrouwen dat zij zich schamen wanneer ze tegen de (door de cultuur vastgestelde) symbolen van mannelijkheid of vrouwelijkheid ingaan. De natuur schrijft niet voor welke symbolen dat behoren te zijn.

Wanneer Paulus zegt dat “*Het haar van de vrouw is haar gegeven om een hoofdbedekking te dragen*”, dan bedoelt hij dat de natuur haar het haar gegeven heeft maar ook de neiging om (op de cultureel vastgestelde wijze, d.w.z. door het haar lang te laten groeien om het bij elkaar te binden als een hoofdbedekking) haar vrouwelijkheid te vertonen. Dus, Paulus zin punt is hier dat de M/V relaties, die gegrond zijn in de scheppingsstructuur (1 Kor. 11:7-9) ook gepaste cultuur-uitdrukking zou krijgen in de eredienst. De natuur leert dit door mannen en vrouwen diepe en verschillende neigingen te geven met betrekking tot M/V symbolen.